

В Україну – назавжди (до Дня перепоховання праху Кобзаря)

22 травня - важлива дата для кожного українця. У цей день прах Тараса Григоровича Шевченка, згідно з його заповітом, було перепоховано в Україні.

Такої урочисто-траурної процесії, яка охопила понад півтори тисячі кілометрів і тривала понад два тижні, ще не знала українська історія. Як відомо, останні півтора року Тарас Шевченко жив у Петербурзі, а 10 березня 1861 р. там і помер. 12 березня був похований на Смоленському кладовищі російської столиці. Але друзі й близькі прихильники Шевченка вже тоді знали, що той посмертний прихисток Великого Українця тимчасовий. Через 58 днів після похорону, 8 травня на Смоленському кладовищі знову зішлись численні друзі для проведів праху Кобзаря в Україну. Дубову труну дістали з могили, поставили у свинцеву, а тоді ще й соснову, оббиту по кутах залізом, і, стягнувши її залізними поясами, встановили на спеціальний віз, укрили червоною китайкою (так за козацьким звичаєм ховали лицарів України). 9 травня були вже у Москві. Далі похоронний маршрут проліг через російські міста і містечка.

А першим українським містом через яке проїхала траурна колісниця 15 травня, став Глухів. А далі – дорога до Києва.

Випрягши коней з воза, студенти Університету Святого Володимира провезли труну Ланцюговим мостом і далі набережною до церкви Різдва Христового на Подолі.

У Києві з Тарасом прощалися студенти, поети, багато киян. Бо Шевченко ще за життя мріяв про «тихе пристанище і спокій коло Канева».

Брати Т. Шевченка хотіли поховати Тараса біля стін Успенського собору, але Григорій Честахівський, який супроводжував прах великого поета зумів відстояти виконання останньої волі Тараса. 10 (22 травня), після відслуженої в церкві панахиди, прах віднесли на Чернечу гору.

Біля могили зібралося кілька тисяч люду, було виголошено дві проповіді та шість промов. Похорон тривав до вечора. Г.Честахівський залишився в Каневі і вирішив насипати над прахом поета високу могилу. Канівчани і жителі навколишніх сіл два місяці пеленами, хустинами, торбинками й

кошиками носили землю з ближніх урвищ-ярів на могилу Тараса, обкладали її камінням. Поступово над місцем поховання Шевченка виріс

пагорб у кілька метрів заввишки. На могилі встановили великий дубовий хрест. Похорон Шевченка відбувався саме в ті дні, коли цар «дарував» кріпакам волю.

У **1939 році** тут було споруджено великий пам'ятник із постаттю Шевченка, вилитої з бронзи і встановленої на постаменті на терасі великої вежі. І вже багато років він стоїть над Дніпром і над широкополими ланами обох його берегів і спостерігає над «вкраїною милою»...

Могила Шевченка перетворилася на місце паломництва українців, а Чернеча гора отримала назву Тарасової.

Підготувала Руслана Ониськів
провідний бібліограф
